

WYCIĄG
ZE SPRAWOZDANIA

z badania aktowego postępowań przygotowawczych prowadzonych w latach 2016 - 2023 w sprawach odmowy udzielenia legalnego przerwania ciąży i tzw. aborcji farmakologicznych kwalifikowanych z art. 152 § 2 i 3 kk i art. 154 § 1 i 2 kk, zakończonych decyzjami merytorycznymi.

Na podstawie polecenia Prokuratora Generalnego przeprowadzone zostało badanie aktowe postępowań przygotowawczych prowadzonych w latach 2016 - 2023 w prokuraturach rejonowych i okręgowych wszystkich okręgów prokuratur regionalnych w sprawach, dotyczących odmowy udzielenia przerwania ciąży i tzw. aborcji farmakologicznych, kwalifikowanych z art. 152 § 2 i 3 kk i inne, w których wydano decyzje merytoryczne.

Celem niniejszej analizy było zapoznanie się z praktyką prokuratorską w zakresie prowadzenia tej kategorii spraw, w tym poprawnością przyjętej kwalifikacji prawnej czynów, prawidłowością i terminowością prowadzenia postępowań, dynamiką podejmowanych czynności, zasadnością podjętych decyzji merytorycznych oraz prawidłowością oceny zapadłych orzeczeń sądowych.

Badania aktowe zostały przeprowadzone przez zespoły prokuratorów powołane na szczeblu wszystkich prokuratur regionalnych i prokuratorów wykonujących obowiązki służbowe w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej.

Ustalenia wynikające z badania aktowego przedstawiają się następująco:

1.ABORCJA FARMAKOLOGICZNA

Badaniom aktowym poddano **590** postępowań przygotowawczych prowadzonych w okresie od 01 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2023r. w prokuraturach rejonowych i okręgowych, zakończonych różnymi decyzjami merytorycznymi. Z poczynionych ustaleń wynika, że w **462** sprawach wydano decyzje o odmowie lub umorzeniu śledztwa, **99** spraw zakończono aktami oskarżenia, w 14 sprawach skierowano do sądu wnioski o konsensualne zakończenie postępowania przygotowawczego w trybie art. 335 kpk, a w 11 - wnioski o warunkowe umorzenie śledztw. W 4 sprawach wydano postanowienia o zawieszeniu postępowania.

Z powyższego zestawienia wynika, że na 590 zbadanych spraw, dominującą formą zakończenia postępowań przygotowawczych były decyzje o odmowie lub umorzeniu postępowania (462 sprawy). W 99 sprawach skierowano do sądu akty oskarżenia.

W zbadanych postępowaniach czyny zostały zakwalifikowane z art. 152 § 1, 2, 3 kk, w części spraw stwierdzono kumulatywną kwalifikację prawną z art. 124, art. 125, art. 127 ust. 2 ustawy z dnia 06 września 2001r. prawo farmaceutyczne.

Poddane analizie sprawy zostały zainicjowane w zdecydowanej większości zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa *złożonymi przez kobiety, które nakłaniano lub którym udzielono pomocy w terminacji ciąży oraz osoby pozostające z nimi w szczególnie bliskich stosunkach osobistych lub relacjach rodzinnych (170 spraw)*. W dalszej kolejności podstawę do prowadzenia postępowań przygotowawczych stanowiły: materiały wyłączone z innych spraw, które dotyczyły zorganizowanych grup przestępczych, zajmujących się m.in. handlem środkami wczesnoporonnymi (102 sprawy), personel medyczny (74 sprawy), fundacje i stowarzyszenia (46 spraw), anonimowe osoby (20 spraw) i inne.

Z badań aktowych wynika, że w zdecydowanej większości spraw prokuratorzy referenci prawidłowo analizowali złożone zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w kontekście art. 303 kpk. Zgodnie z treścią tego przepisu, wszczęcie postępowania przygotowawczego następuje, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa. Sformułowanie „uzasadnione podejrzenie” zawarte w art. 303 kpk oznacza konieczność oparcia się przez organ procesowy **na konkretnych informacjach - dowodach, wynikających z konkretnych okoliczności**, a nie przeczuciach pogłoskach, czy przypuszczeniach (pr. D. Świecki(red), *Kodeks postępowania karnego. Tom I, komentarz aktualizowany do art. 303, LEX 2023*; K. Dudka (red), *Kodeks postępowania karnego, komentarz do art. 303, wyd. III, Warszawa 2023*). Wszczęcie postępowania jest więc dopuszczalne jedynie wtedy, gdy istnieje taki zespół danych, który w sposób obiektywny uprawdopodobni fakt popełnienia przestępstwa i subiektywnie wywoła co do tego faktu wysoki stopień podejrzenia. Dlatego też w pierwszej kolejności niezbędnym jest ustalenie, czy określony czyn może być uznany za przestępstwo. Jeżeli istnieje przekonanie, że czyn wskazany w zawiadomieniu nie posiada choćby jednego z elementów istotnych do uznania, że ma on cechy przestępstwa, organ jest zobowiązany do wydania decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa (K. Dudka (red), *Kodeks postępowania karnego, komentarz do art. 303, wyd. III, Warszawa 2023*).

W tym kontekście za zasadne uznano decyzje o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawach zainicjowanych zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstw, które dotyczyły m.in. wpisów na Facebooku, czy wypowiedzi zawierających informacje o złożeniu przez nieustaloną osobę zamówienia na preparaty o działaniu wczesnoporonnym dla nieustalonych kobiet, czy artykułów prasowych, zawierających dane „o rekordowej liczbie aborcji w Polsce”, wpisach na Instagramie „Aborcyjnego Dream Teamu” i inne. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 152 § 2 kk określona czynność sprawcza polega na udzieleniu kobiecie ciężarnej pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy lub nakłanianiu jej do tego. Pomoc w przerwaniu ciąży musi mieć charakter konkretny i zostać udzielona kobiecie ciężarnej, co do której istnieją dane co ustalenia tożsamości. Zgodnie z orzecznictwem sądów powszechnych (por. *postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 marca 2024r., sygn. akt XII Kp 322/24*) upublicznienie abstrakcyjnych informacji dotyczących możliwości przerywania ciąży nie rodzi po stronie organów ścigania obowiązku podjęcia czynności procesowych.

Badania aktowe wykazały również na generalnie prawidłowe ukierunkowanie postępowań, a sporządzane wytyczne w formie pisemnej były adekwatne do wagi i złożoności nadzorowanych postępowań, etapu na którym znajdowało się śledztwo. Formułowane były szczegółowo, w sposób jasny i wyczerpujący, zmierzający do wyjaśnienia okoliczności sprawy i realizacji pozostałych celów postępowania przygotowawczego określonych w art. 297 kpk. W badanych sprawach nie stwierdzono naruszenia gwarancji procesowych uczestników postępowań. Zarówno zawiadamiający, jak i inni świadkowie byli pouczeni o przysługujących im prawach i obowiązkach. Dostrzeżono pewną nieprawidłowość polegającą na przyznawaniu statusu pokrzywdzonego kobietom, które dokonały aborcji farmakologicznej w sytuacji, gdy przedmiotem ochrony, w wypadku typów czynów zabronionych określonych w art. 152 kk jest życie dziecka poczętego.

Wskazać należy, że przepis art. 152 kk nie przewiduje możliwości ochrony dla kobiety ciężarnej. Ustawodawca zdecydował się na takie ukształtowanie modelu ochrony życia w fazie przed, jak i po urodzeniu dziecka, który ochroną prawną obejmuje życie dziecka poczętego - art. 152 kk, art. 153 kk, art. 157 a kk, jak i jego matki w okresie ciąży - art. 148 kk, art. 153 kk, art. 154 kk (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2006r., I KZP 18/06, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2008r., I KZP 13/08, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009r., sygn. I KZP 2/09). W modelu tym kobieta ciężarna z jednej strony nie ponosi odpowiedzialności karnej za jakiegokolwiek zachowania podjęte na szkodę dziecka poczętego. Z drugiej zaś - co do zasady nie może być

uznana za podmiot, którego dobro będące przedmiotem ochrony prawnokarnej zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone. Dlatego też matka dziecka, która dobrowolnie, wbrew przepisom ustawy, dopuściła się przerwania ciąży nie jest pokrzywdzoną w rozumieniu art. 49 § 1 kpk. Powyższe nie wyklucza możliwości przyznania w konkretnej sprawie takiej kobiecie statusu pokrzywdzonego. Będzie to możliwe np. w takiej sytuacji, gdy czyn zarzucony sprawcy wyczerpywać będzie znamiona określone w innym przepisie ustawy karnej, którym jej dobro prawne zostanie bezpośrednio naruszone lub zagrożone (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009r., sygn. akt I KZP 2/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 07 lipca 2020r., sygn. akt II AKa 436/19*).

W przypadku spraw zakończonych skierowaniem aktów oskarżenia należy wyodrębnić trzy grupy spraw, które charakteryzują się różnym stopniem społecznej szkodliwości. Do pierwszej z nich zaliczyć należy postępowania dotyczące dystrybuowania środków poronnych dokonywane w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Drugą grupę stanowią sprawy, w których na kobietę będącą w ciąży wywierana jest presja psychiczna w celu dokonania aborcji, mimo, że są zdecydowane, aby utrzymać ciążę i urodzić dziecko. Ostatnią grupę spraw stanowiły postępowania, w których kobiety same dobrowolnie decydują o przerwaniu ciąży, a inna osoba, zwykle ich partner, pomagał im w nabyciu środków poronnych, czy w transporcie za granicą.

Każda z tych grup powinna być traktowana odrębnie.

Z badań aktowych wynika, że w sprawach w których skierowano do sądu akty oskarżenia, co do zasady zapadały wyroki skazujące po przeprowadzeniu postępowania sądowego, bądź uwzględnieniu wniosków o warunkowe umorzenie lub konsensualne zakończenie sprawy w trybie art. 335 kpk.

Stwierdzono, że dominującym rodzajem kary wymierzanej przez sądy osobom najbliższym, które pomogły kobiecie ciężarnej w terminacji ciąży, były **kary ograniczenie wolności polegające na wykonywaniu nieodpłatnie kontrolowanej pracy na cele społeczne w określonym czasowym wymiarze w stosunku miesięcznym lub sądy warunkowo umarzały postępowanie**. Surowsze kary wymierzane były natomiast grupom przestępczym lub osobom, które zajmowały się sprzedażą środków wczesporonnych czyniąc sobie z tego procederu stałe źródło dochodu. Wówczas sądy wymierzały bezwzględne kary pozbawienia wolności lub kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem z orzeczonym przypadkiem korzyści majątkowych uzyskanych z przestępstwa, czy dodatkowo karą grzywny.

Podczas badania aktowego analizie poddano także **zagadnienie związane z tzw. turystyką aborcyjną**, polegającą na wykonaniu zabiegu przerwania ciąży w krajach, w których jest on legalny.

Ustalenia wynikające z analizy spraw wykazały niejednorodną praktykę w tym zakresie.

Tytułem wstępu wskazać należy, że art. 5 k.k. stanowi, że ustawę karną polską stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 6 § 2 k.k. czyn zabroniony uważa się za popełniony w miejscu, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić. Nietrudno zauważyć, że w przypadku formalnych typów czynów zabronionych odpowiedzialność karna na podstawie polskiej ustawy karnej możliwa jest wtedy, gdy sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Nakłanianie jest możliwe tylko przez działanie, natomiast udzielenie pomocy także przez zaniechanie. Jeśli więc przyjmiemy pogląd o formalnym charakterze podżegania, a tym samym nakłaniania do aborcji (art. 152 § 2 k.k.), a także formalnym charakterze pomocnictwa, czyli także udzielenia pomocy do aborcji (art. 152 § 2 k.k.), to dla odpowiedzialności karnej na podstawie polskiej ustawy karnej konieczne będzie działanie (w przypadku nakłaniania) albo działanie lub zaniechanie sprawcy (w przypadku pomocy) na terytorium Polski. W przeciwnym wypadku należy odwoływać się do przepisów rozdziału XIII k.k., a wtedy dla odpowiedzialności karnej za przestępstwa popełnione za granicą zwykle konieczne jest spełnienie wymogu podwójnej karalności (art. 111 § 1 k.k.). Tymczasem, „*atrakcyjność*” krajów, do których wyjeżdżają klienci klinik aborcyjnych, polega na tym, iż zabiegi aborcyjne są tam legalne.

Powyższe zagadnienie było także przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 20 listopada 2014r. (IV KK 257/14) wskazał, że w świetle regulacji art. 6 § 2 k.k. miejscem popełnienia przestępstwa z art. 152 § 2 k.k. jest miejsce działania sprawcy. Zatem gdy poczynione ustalenia podczas prowadzonego postępowania przygotowawczego wykażą, że dana osoba działając na terenie Polski swoim zachowaniem wypełniła ustawowe znamiona przestępstwa art.152 § 2 kk pomagając w ten sposób kobiecie w przeprowadzeniu aborcji w państwie, w którym jest ona legalna, będzie ponosił odpowiedzialność karną. Dodatkowo w wyroku z dnia 23 października 2019r. (sygn. akt V KK 517/18) Sąd Najwyższy wskazał, że pomocnictwo określone w art. 152 § 2 kk nie jest formą zjawiskową przestępstwa, ponieważ kobieta ciężarna nie odpowiada karnie za przerwanie ciąży. Tym samym stwierdził, że pomocnictwo to nie jest niesprawczą formą współdziałania przestępczego. Odpowiedzialność za przestępstwo pomocy z art. 152 § 2 k.k. nie jest uzależniona od tego, czy kobieta podda się albo dokona aborcji. Rzeczą również jasną jest, że udzielający pomocy tylko kobiecie ciężarnej nie jest pomocnikiem sprawcy czynu z art. 152 § 1 k.k. Wobec tego, że pomocnictwo z art. 152 § 2 k.k. jest odrębnym przestępstwem, a nie wspomnianą postacią zjawiskową przestępstwa głównego (niesprawczą postacią współdziałania w tym przestępstwie), nie stosuje się do tego pomocnictwa części ogólnej Kodeksu karnego, w tym art. 22 k.k. i 23 k.k. Swoistość pomocnictwa określonego w art. 152 § 2 k.k. polega również na tym, że bezprzedmiotowe są rozważania, czy przestępstwo to jest popełnione, mimo że nie dojdzie do przerywania ciąży z jakichkolwiek powodów. Znamiona czynu zostały tak określone, że ich realizacja przez sprawcę stanowi dokonanie tego czynu. Przestępstwo z art. 152 § 2 k.k. jest z tego powodu (budowy znamion) przestępstwem formalnym – bezskutkowym. Jego bezskutkowość przejawia się również w tym, że, podobnie jak przy pomocnictwie z art. 18 § 3 k.p.k., sprawca odpowiada karnie bez względu na to, czy pomoc wzbudziła w kobiecie ciężarnej zamiar aborcji czy tylko upewniła w chęci wykonania tego zabiegu, oraz bez względu na to - jak wspomniano - czy przez tę kobietę podjęte zostały jakiegokolwiek kroki zmierzające do przerywania ciąży.

Z tych wszystkich względów nie ma znaczenia więc miejsce, gdzie (w jakim kraju i pod rządem jakiej ustawy obowiązującej w tym kraju) dokonano aborcji. Wypełnienie znamion czynu z art. 152 § 2 k.k. konfrontuje się tylko z ustawą obowiązującą w miejscu popełnienia tego czynu, a nie w miejscu, w którym kobieta poddaje się aborcji. W myśl art. 6 § 2 k.k. miejscem popełnienia czynu, o znamionach określonych w ustawie, jest miejsce działania sprawcy. Ujmując innymi słowy myśl wyrażoną w poprzednim zdaniu i uwzględniając treść

art. 6 § 2 *in princ.* k.k., wystarczy zbadać, czy sprawca udzielał pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy miejsca popełnienia przestępstwa (tu - ustawy polskiej).

Jeśli więc dojdzie do popełnienia czynu w formie dokonania w Polsce, to znamiona tego czynu należy odnosić do ustawy polskiej w tej części, w której określa legalne warunki przerwania ciąży. Jeśli natomiast zachowania realizujące znamiona „pomocy” lub „nakłaniania” w rozumieniu art. 152 § 2 k.k. miały miejsce za granicą, kwestia odpowiedzialności sprawcy winna być oceniana zgodnie z przepisami rozdziału XIII Kodeksu karnego, w tym m.in. przy zastosowaniu art. 109 i art. 111 § 1 k.k. Polską ustawę karną stosuje się do obywatela polskiego, który popełnił przestępstwo za granicą, przy czym warunkiem odpowiedzialności jest uznanie takiego czynu za przestępstwo również przez ustawę obowiązującą w miejscu jego popełnienia. Celem ustalenia stanu prawnego obowiązującego za granicą prokurator może się zwrócić do punktu kontaktowego Europejskiej Sieci Sądowej lub polskiego konsula w danym kraju.

2. ODMOWA WYKONANIA LEGALNEJ ABORCJI.

Zakres ingerencji władzy publicznej w sferę ludzkiej prokreacji stanowi jedno z najbardziej złożonych i trudnych zagadnień normatywnych. Wynika to przede wszystkim z powodów aksjologicznych, światopoglądowych i politycznych. Problematyka aborcji jest stale obecna w debacie publicznej, zaś penalna reakcja na nią stanowi kontrowersyjny problem prawa karnego. Między ustawami karnymi poszczególnych państw istnieją różnice w regulacjach odnoszące się do warunków dopuszczalności legalnego przerwania ciąży oraz w ustawodawstwie karnym dotyczącym przestępstw z aborcją związanych.

Kwestie związane z prawem kobiety do wykonania legalnej aborcji zostały uregulowane w ustawie o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz.U. nr 17, poz. 78 ze zm.). Sam kodeks karny nie reguluje przesłanek dopuszczalności aborcji. Nie ma wątpliwości, iż zarówno przeprowadzenie zabiegu przerwania ciąży zgodnie z przepisami ustawy, jak i nakłanianie bądź udzielenie pomocy do takiego zabiegu jest czynem, który nie stanowi przestępstwa z art. 152 § 2 k.k. Zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy przerwanie ciąży może być dokonane wyłącznie przez lekarza, w przypadkach wskazanych w ustawie. W sytuacji, np. zagrożenia dla życia lub zdrowia kobiety, aborcja jest dopuszczalna do chwili osiągnięcia przez płód zdolności do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej. W przypadku, gdy ciąża jest wynikiem przestępstwa, jej przerwania można dokonać do 12 tygodnia ciąży. Niezwykle

ważnym jest uzyskanie stosownego zaświadczenia od prokuratora. Do przerywania ciąży wymagana jest także pisemna zgoda kobiety.

Spełnienie przesłanek wynikających z ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, dopełnienie określonych w niej procedur winno skutkować możliwością legalnej terminacji ciąży.

Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Ministerstwo Zdrowia, w 2020r. przeprowadzono 1076 legalnych zabiegów przerywania ciąży. W 2021r. takich zabiegów było już tylko 107, w 2022r. - 161. Z powodu zagrożenia dla zdrowia i życia kobiety w 2020r. dokonano 21 zabiegów, a w 2021r. - 32 zabiegi przerywania ciąży, w 2022r. - 161. W 2020r. dokonano dwóch aborcji z powodu podejrzenia, że ciąża była wynikiem gwałtu. W 2021r. i 2022r. nie odnotowano ani jednego takiego przypadku. Z powyższego zestawienia wynika, że liczba legalnych aborcji zmniejszyła się 10 - krotnie. Mimo tego, w dalszym ciągu dowiadujemy się ze środków masowego przekazu o odmowach wielu placówek ochrony zdrowia w wykonaniu aborcji poprzez wydłużanie procedur diagnostycznych, administracyjnych bądź poprzez odsyłanie do innych placówek pacjentek chcących przerwać ciążę, ponieważ pracujący tam lekarze nie chcą wykonywać tego rodzaju zabiegów i powołują się na tzw. klauzulę sumienia.

W tym kontekście wskazać jedynie należy, że lekarz wprawdzie może powstrzymać się od wykonania świadczeń zdrowotnych niezgodnych z jego sumieniem, ale może to uczynić z zastrzeżeniem (czyli wyjątkiem) art. 30 ustawy o zawodach lekarza i dentysty. Ten zaś jednoznacznie wskazuje, że **lekarz ma obowiązek udzielać pomocy lekarskiej w każdym** przypadku, gdy zwłoka w jej udzieleniu mogłaby **spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia**. Zatem tzw. klauzula sumienia nigdy nie może mieć zastosowania w sytuacji zagrożenia życia kobiety ciężarnej niezależnie od zaawansowania (wieku) ciąży. W pozostałych przypadkach - zagrożenia zdrowia, tzw. klauzula sumienia może być stosowana pod warunkiem, że odroczenie interwencji medycznej nie spowoduje pogorszenia stanu zdrowia kobiety ciężarnej. Co więcej, prawo do skorzystania do tzw. klauzuli sumienia ma lekarz, a nie podmiot wykonujący działalność leczniczą, czy prowadzący szpital. Dlatego też obowiązkiem Państwa, wynikającym również z orzeczeń ETPcz (sprawa Alicji Tysiąc przeciwko Polsce, R.R. przeciwko Polsce, P. i S. przeciwko Polsce) jest zagwarantowanie kobietom efektywnego dostępu do możliwości skorzystania z zabiegu legalnego przerywania ciąży, nie narażając ich na tzw. wtórną wiktymizację i nie naruszając ich konwencyjnego prawa do poszanowania życia prywatnego.

W każdej sprawie, w której personel medyczny odmówił przeprowadzenia legalnej aborcji, w wyniku czego wystąpiły skutki, o których mowa w art. 155-157 k.k. i w art. 160 k.k., należy niezwłocznie wdrożyć postępowanie przygotowawcze celem wyjaśnienia okoliczności zaistniałego zdarzenia i dokonania jego oceny prawno - karnej. Niezależnie od powyższego, należy rozważyć poinformowanie Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej celem umożliwienia wszczęcia i przeprowadzenia przez niego postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarza przed upływem okresu przedawnienia dla wdrożenia takiego postępowania. Zasadnym będzie również powiadomienie Rzecznika Praw Pacjenta i właściwy miejscowo Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia, z którym dana placówka medyczna ma zawartą umowę na udzielanie świadczeń w zakresie ginekologia i położnictwo, w przypadkach, gdy zakończenie ciąży jest dopuszczalne przepisami prawa.

Na podstawie ustaleń wynikających z badań aktowych sporządzony został **projekt wytycznych Prokuratora Generalnego, który na podstawie art. 43 § 2 pkt 1 ustawy prawo o prokuraturze został przekazany Krajowej Radzie Prokuratury celem ich zaopiniowania.**

Opracowano
w Departamencie Postępowania przygotowawczego.